

Latweefchu Uwises.

Nr. augustas Geweschanas = Kommissiones sinanu un nowehleschanu.

Nr. 23. Zettortdeenâ tanni 8tâ Juhni 1822.

No Selgawas.

Tanni 24tâ Mai ta Keisaristiga Augstiba ta Leelprinzesse no Weimares Mahria Pawlowna libds ar sawu Augstu laulatu draugu, no Pehterburges us Wahzsemni atpaffal braukdama, muhsu pilstata atnahze un maltiti Ritterschaptens-namni paehdusi wakkara muhs atkal atstahjusi.

Tanni Debbesbraukschanas deenâ Kabilles wezs Mahzitais Dullô sawas seltukahsas turreja, jo 50 gaddus ar sawu mihsu laulatu draugu dsihwojis, winsch pehz fristiga eeradduma sawas laulibas berribu atkal lifke eeswehtir basniâ. Schis derrigs Deewa kalps jau preefsch 4 gaddem to deenu, fur 50 gaddus atpaffal, Mahzitaja ammatu bij usnehuis, ar saweem draugeem un raddeem fwinnejis un abbejâs deenâs pats spreddiki fazzijis. Tâ stahw wezs ohfols, jaunakajus meschus pahraudsis, wehl falsch un stîprs glehwaku kohku starpâ.

No Grohbins.

Mehs schê dsirdam, ka weenâ masâ Reischu pilstafatinâ effoht brihnum breefmiga notifschana gaddijusees. Nabbags schihds ar sawu feerwinu un behrneem gulleht eedams sawu tuffschu un semnu buhdinu wakkara aisslehds. Rihtâ zeldamees sawus behrnus wairs ne atrohn, bet reds ka weens lohgs wakkam atverts stahw. Winsch leelâs bailès apfahrt tekka, melle, prassa, fauz un brehz; bet ne weens tam no teem behrneem nekahdu sinnu doht ne warr. Pehz ilgâs meleschanas winsch tohs wiffus tihs atrohn affâ noslithuschus. Bet wehl libds schim laikam ne weens ne warr sinnaht, kâ tas gan notizzis buhtu, woi kahds laundarritais tohs behrnus issadsis un noslithinajis, jeb woi paschi no sewis affâ eekrittuschu.

Ja turpmâs no schi notiffuna wairak ko

sadsirdefim, tad to ir schinnis Uwises sinnamu darrifim.

Wirma Meies mehnescha nakti Talschu nowaddâ Geertina mahjâs istaba un flehts zaur kalpa neapdohmaschanu ar ugguni aissgahje. Schis kalps djehre kristibas, un nakti peedsehriis flehti eegahjis ko panemt, ne apstattijahs fur ugguni nolifke, un tâ sew paschu, sawu fainneeku, un wiffu zittu fainni masâ brihdi par nabbageem darrija. No dserfchanas preeka zehlahs behdu-afaras, un dsihru-trohksnis tappe waimannâs pahrzelts. Tas nahf no peedserfchanas. Bet woi zaur tahdu notiffumu dauds taps gudraki un pamahziti? — Tai Deews dohd; mehâs to lehti ne tizzam. Talschu zeeniga Runga Muischas faine pahf uppi attezzejusi tahs zittas ehkas isglahbe, jo pascha nowadda laudis pee dsehshanas mafak mudribas parahdija, ne kâ tee weeki pee dserfchanas.

Pa Leeldeenu pee mums skohlas-mahzibas beidsahs un katriis skohlas behrnus pee saweem lauka darbeem tappe peelifts. Muhsu leelaka skohla irr Gaweefes Muischâ, fur ihpats jaunâs skohlas-nams no zeeniga Gaweefes un Sustes Runga, kas Kleists wahrâ, sawai nelaikai zeenigai gaspaschai par peeminnu irr usinuhrihts tappis. Schinni namnâ arri skohlmeisteris mahjo, kam tur klahf 8 puhru-weetas semnes un dahrs irr, un kas no Runga wehl lohni un deputatu dabnu. Schis skohlmeisteris jau pulku behrni irr usmahzijis, un arri schinni seemâ irr 77 behrni pee winnu skohlâ gahjuschi, no kurreem 26 irr eeswehtiti tappuschu. Talschu skohlâ irr 46 behrni mahziti tappuschu, no kurreem kahdi 20 eeswehtiti tappe. Ilgu skohlâ irr pahri pahf 20 behrni mahziti, Medses skohlâ kahdi 10 un Kapsehdes skohlâ arridfan til dauds. No teem pa fallu Zettort-

deenu eefwehtiteem behrneem tiffai trihs ween bija, kas ne mas grahmatu ne pasinne; wiffi zitti mahzeja lassih, kaut ne wiffi weenadi. Tannis treijās pirmās skohlās tohp pehz tahm jaunahm bohkstabu- un bohkstabeereschanas tahpelehm mahzihts, un us jaunū wihsi tee bohkstabi isfaukti un fawesti. Gefahkumā tas bija fivesch un wihfigs; bet nu schi mahziba teem behrneem lohti patihk un tee ohtrteek ahtri ismahzahs lassih, ne kā papreeksch.

No Baufkes aprinka.

Ja kahds no muhsu tehru tehweem muhsu aprinka nowaddus warretu apstaigah, tad tas gan brihnodamees brihnotohs par to glihtumu, ko kohku dahrsi gan Muischahm gan arri lauschu mahjahm wissapfahrt dohd. — Kur zifahrt rettu retti tiffai pee Muischahm ween kohku dahrsi bij redsami, tur schinnis deenās retti kahdas mahjas atrastu fur ahbeta un zittu auglu kohku dahrs ne buhtu. Zitt ihpafchi tanni semnes strehki no Baufkes garr Leischu tohbescheem un garr Leelupes frastam, fur stiprafa semne irr, kas sunnais auglu kohkeem lohti geld. Ja seedu laika us muhsu puffi pa zeltu brauz jeb staiga, tad mahju weetas kā ar seebeem apsnigguschas, tik ko warr redseht tohstumschus juntuš starp seedeem un kohku saltumeem.

Somehr janoschehl kad schee dahrsi ne nefs tik daudj auglus kā pee labbas uskohpschanas pateesi atnestu. Tas leelafais pulks no lauschu dahrseem irr apstattihts ar behrsehm, jeb wihstoleem, jeb ar zitteem mescha kohkeem. Tas nu ne kas ahbeta dahrsam ne kaitetu, ja tiffai tee mescha kohki peeklahjamā tahlumā no auglu kohkeem stahwetu, jo tad no Seemelu wehja un no wehtrahm pasargatu, bet daudfreisahm tee mescha kohki padaudj klahu pee auglu kohkeem stahwedami- schohs apehno un tadehl leelu skahdi darra; jo auglu kohks, ja zittu kohku ehna stahw, ne warr labbus auglus nest, mescha kohks auglu kohkam arri usturru patruhina ja klahumā gaddahs. Kas tadehl no sawa kohku dahrsa preeku un labbumu gribb redseht, tam ne wajag mescha kohkus klahumā zeest, bet nozirst, un tahda weeta jaunus mescha kohkus

stahdiht, fur skahdes nedarra. Daudis arri mehds sawus auglu kohkus stipri fuhdoht, tas arri daudfreisahm noteek par skahdi ween; jo ja padaudj lohpu fuhdus gahsch, tad tas auglu kohkam ne geld. Kur stipra un trekna semne, tur ne mas ne buhs auglu kohkus fuhdoht, bet ja- aprohk divi woi trihs reises par gaddu, ka sahle ne aug klahu pee zelma. Kur semne weeglaka, tur fuhdi auglu kohkeem gan gelbigi, bet pee pascha zelma ne buhs fuhdus peelift, zittabi tohs kohkus maita. Daschi auglu kohki, kā kesberes un pluhmi, lohpu fuhdus itt ne mas ne zeefsch, un ir teem zitteem tiffai plahna fuhdu fahrtina ja usleek un ja eerohk, bet tā ka pee pascha zelma ne peekluht, jo tas leekais treknumš auglu kohku tapatt newefeligu darra, kā leeka dserschana dschreju. — Spalli un skaldas stipra semne auglu kohkeem labbaki derr ne kā lohpu fuhdi, jo tee noturr faufumu, dohd fahnehm wehsumu un aiskarwe sahli ap zelmu augt. Kas schim padohmam klauhts, tas to ar pateizibu peeminnehs un baggatus augtus pee saweem kohkeem redsehs.

Ceksch Rihges pilksata Uwifsehm lassa, kad Tehrpattes aprinki un Laiss pilli, tanni 22trā Wevvar, tahda wehtra plohtijusees, ka weherschu kuhst, kas preeksch 4treem gaddeem ittin jauna un stipra buhweta, tappufi apgahsta. II barrojami weherschu tappe nofisti, bet par laimi 7 zilweki, kas patlabban weherschu naktsehdamu paschā weherschu stalli apgahdaja, fweiki wesseli palikke, jo paschā gangi buhdami, ta eegrubhdama ehka tohs ne warreja aismemt.

Wahzsemnes Uwifses lassa, kad tanni 6ta un 7ta Mei pee tahs leelas Rein-uppes un Bonnes pilksata aprinki, tahda kruffa bijufi, ka weena seewa tappufi nofista. Kruffas grandi bij tik leeli kā sohfu panti, un 6 lihds 7 weenā gabbalā fassaluschi nokritte semne, wiffi glahses lohgi us wakkara puffi fahisti un pee ehku junteem daudj skahdes notikke. — Wahzsemne wihnu kohki jau tanni 8ta Mei pehz jauna laika, t. i. ap muhsu luhdsamu deenu (26ta April), fahkuschi seedeht; tas pee zilweku muhscha tik agri naw redsehts. Tā arri pee mums Kur-

femmel, rudsi jau us Bassaras fwehtkeem pir-
mus seedus rahdija, un ap to paschu laiku jau
rettaas gattawas semmenenu ohgas pa dascheem
widdeem redseja. Schis gads tabehl pa trim
neddelahm agraks ne ka zitti gaddi mehds
buh.

Teefas fluddinaschanas.

Us pawehleschanu tahs Keisaristigas
Majesteet, ta Watwaldineeka wissu Kreerwu
u. t. j. pr., no Sohdu-Muischas (Gross-Essau)
Pagasta-teefas, wissi-parradu deweji ta islikta
faimneeka Juschu Jehkaba, par kurra mantu
Konkurse spreesta, scheid teef saazinati, lai pee
saundeschanas sawas teefas, eefsch diwjeem meh-
nescheem, prohti lihds 15tu Jubli schi gadda,
kas par weenig un isflehgchanas terminu irr
noliktis, ar sawahm prassifchanahm un parah-
dischanahm, woi paschi, woi zaur weetneeku
sche atnah un lai sagaida to Teefa pehz liktu-
meem spreedihs. — To buhs wehra neint.

Ur Sohdu-Muischas Pagasta-teefas ap-
pakschraftsteem un sehgeli islaists tanni 15ta
Mai 1822. (2)

Pekter Ewirkal, preekschsehdetais.

J. Heimig, Pagasta-teefas skrihweris.

No Dohbeles Pagasta teefas wissi tee, kam
khdas taifnas prassifchanas pee Utraitna Un-
dup Trihnes mahjas eefsch Miltin Pagasta
(Dorotheenhoff), kas sawas mahjas gribb at-
doht, ne warredams wairs par Saimmeezi tan-
nis mahjas buht, ar scho Teefas fluddinaschanu
tohp aizinati, lai wisswehlaki lihds 1mu Jubli
mehnescha deenu pee schihs Pagasta-teefas tei-
zabs. Dohbeles Pagasta-teefa tanni 5ta Jubli
1822. (1)

Branke, Pagasta-Wezzakais.

No Bukkaischu-Muischas Pagasta-teefas
wissi tee, kam khdas taifnas prassifchanas pee
Mescha-Muischas Basnij-kunga Muischas faim-
neeka Mahrtnu Janna, kas sawas mahjas
atdoht, ne warredams wairs par faimneeku
tannis mahjas buht, ar scho Teefas fluddina-
schanu un safaukschanu tohp aizinati, lai wiss-

wehlaki lihds 27tu Jubli mehnescha deenu pee
schihs Pagasta-teefas teizabs. Bukkaischu-
Muischas Pagasta-teefa, tanni 27ta Mai 1822.

Dgle Unss, Teefas-Preekschneeks.

G. Lindemann, Pagasta-teefas skrihweris.

Wissi parradadeweji ta Wezzfaules-Muischas
faimneeka Derschan Peter, sche no Wezzfaules
Pagasta-teefas teef saazinati un safaukti, lai
pehz diweem mehnescheem, pehz tahs scheid ap-
pakscha rakstias deenas, Wezzfaules-Muischa
fanah un sawas prassifchanas parahda, un lai
dabbu dsirdeht, kad un ka taps maksati. Wezzfa-
les Pagasta-teefa, tanni 10ta Mai 1822. (1)
(E. W.) U. Kundschan, Pagasta-Wezzakais.
(Nr. 14.)

S. Kouffet,

Pagasta-teefas skrihweris.

No Lestenes Pagasta un no Zihrlu mahjahm
meita Juhle wahrda, tanni 21ma Mei ais-
behgusi, sinukka tukla meita, dselteneem mat-
teem un usazzeem un schkirba sohbd. Bruh-
ni swahrki un pluhseres tunnschi kamschlihs mug-
gura, sihdes krihhdohkis falsch ar farkanu; un
wairak schai peeminnetai meitai no leetahm
ne kas neffams ne bija. Tas sche no Lestenes
Pagasta-teefas teef fluddinabht, lai scho meitu
kur rohdabs sanem un us Lesteni par to sinnu
dohd. Lestene, tai 31ma Mai 1822. (1)

Kriksche Kriig, Pagasta-Wezzakais.

Peter Grube, Pagasta-teefas skrihweris.

Preeksch kahdu laiku tanni pee Elleies-Mui-
schas peederriga masaja Muischa Dhsolu-Mui-
scha, ehrels no lauschu sirgeem gaischa spalwa,
ar bleffi un kahdu 4 gaddu wezs peeklihdis.
Kas warr parahdiht ka winnam pateesi peederr,
tas to warr atpakkal dabbuht, ja atmakfa kas
schi sirga labbad tappis isdohht, ja ne, tad
pehz 4 neddelahm scho sirgu Pagasta lahdei par
labbu eefsch uhtruppu pahrdohs. Elleies-Mui-
schas Pollize, tanni 25ta Mai 1822. (1)

Gaischu behrs sirgs, kas 6 gaddu wezs, no
widdischfiga auguma un bes zittahm sihmeht.

tanni 6tä Mai schè tappis nobohts. Schis firgs preeksch kahdu laiku pee Nihjorges (Neu-Corgen) Passeru mahjahm peeklibdis. Tas kam peederr schè teef aizinahts, lai ar peenahkamahm parahdischanahm ka winna firgs effoht, wisswehlaki lihds 12tu Zuhni mehnefscha deenu schi gadda pee Barberes Pagastateefas peeteizahs, ja ne tad schis firgs Pagastalahdei par labbu taps pahrdohhts. Barberè, tanni 12tä Mai 1822. (1)

Us Teefas spreeschanu,
Rühn,
Pagasta-teefas srihweris.

Zittas fluddinaschanas.

Kad es to nammu Nr. 3. Dohbelè no Hermanowfski Runga esmu pirzis, tad es to schè wisseem summanu darru, lai tee kam warr buht kahdas praffischanas pee schi namna un kas pee ta peederr, eeksch feschahm nebbelahm pee mannu weetneeku, to Leitlantu Stengel Rungu, Dohbeles grahmatu Pastes-nammä peeteizahs. Ohlyne, tanni 27tä Mai 1822. (1)

Bergmann.

Dohbelè tas nams Nr. 12 ar plawu no 20 wesumeem, ar kohku dahrsu, fur ittin labbi kohki eekschä, ar zitteem dahrsuem un ar masu dibti preeksch swim, ar flehti, wahgufsi, sirgu stalli un lohpu kuthim irr pahrdohhdams. Kam tiftu pirft lai eet pee ta kam tas nams peederr, jeb lai grahmatu Pasta-nammä Nr. 5., pee Stengela Runga par to teizahs. (1)

Tanni nakti pehz pirmas Waffaras fwehtku deenas no Widsemmes Jehsu aprinka, Weismannu-Muischas (Weissenstein) fainneekam Libbertu Pehteram irr nosagti no gannibahm weens ehrelis un weena kehwe, abbi bruhni no spalwas un weenä leelumä. Tam ehrelam weena pakkalkahja balta, weens pants leels, ohtrs gluschi mas, un trescha gadda wezs. (1)

Kehwei wiffas 4 kahjas baltas, preekschkahjas lihds pohitei un pakkalkahjas lihds pufsleeeem baltas, kad to kehwi jahj, tad winna tekfoht ar kahjahm fnaugsch. Wehl no wahgufjes weeni daili falli falli wahgi isnemti, pakkatagalbi bij ar lihstehm, kas ar farkanahm srihpehm iswilktas; ir treijas fallas ar lenzehm lihds paemtas. Teem sagleem irr no Widsemmes pahri par Daugawu us Kursemmi pahrdihts; weens irr tas no Strihke-Muischas nobohts nekruhts, Kurmu fainneeka dehls Pehters (labs buhmannis un dischlers bet leels blehdis) un ohtrs no Ruzkas-Muischas, ar wahrdu Kri-sche. 20 Sudraba Rubbuli teef fohlti tam, kas schohs saglus fanems. (1)

Behrs firgs, 9 gaddu wezs, ar lauku peere no Uhrnekaischu mahjahm, Wezz-Swahrdes Pagastä, tubliht pehz Jurgeem sagts tappis. Kas no schi sirga kahdu taisnu sinnu warrehs doht, tas labbu pateizibas maksu dabbuhs. (1)

Zsdahwafchanas.

Strutteles-Muischä, jannas Pils Kirspehli, us scheem nahfoscheem Jahneem flanzamas gohwis us dirweem Polwerkeem (lohpu-muischahm) us arrenti irr dabbumamas. Par iffatru gohwi tam arrentes nehmejam jamakfa 6 Rubbuli Sudraba par gaddu un if 3 mehnefschs jamakfa us preekschu; no 4 gohwim Muischä I telsh janodohd; preeksch iffatru gohwi un waislas bulli tohp dohti 2 birkawi seena un tee preeklahjami salmi un pellus. Zif tas arrentes-nehmeis eeksch diputatu dabbuhs, ka arri tahs zittas funtraktes sinnas pee Muischas-Waldischanas warr isklauschinaht. (1)

Dschufftas-Muischä us nahfoscheem Jahneem 1822, tas Basnizas-krohgs us leelu Nihges un Zeligawas zellu, us wairak gaddeem us arrenti irr dabbumams. Dschufftas-Muischä par scho Krohgu wiffu kas wajaga warr dabbut sumah. (1)

Den Druck genehmiget, von der Einführungscommission dazu beauftragt, der

Staatsrath Necke.